

Cuprins

Taxi	5
În cartier	10
Cine a dat drumul la câini?	81
Dragă	97
Înspre Dunăre, pe jos	118
Cu dinții spărți	137
Viața mea de artist	148
Animalul.....	173
Încă o poveste de dragoste	186
Când mă scufund	198
Un spectacol.....	218
Însemnări dintr-un bordel turcesc	223
Filantropia	238
Relatări de la fața locului.....	251
O după-amiază de dragoste	266
Crimă și pedeapsă	275
Viață & moarte & ultimii 5\$.....	293
La pescuit.....	300
Retragerea din Moscova	307

Philip Ó Ceallaigh, *Notes from a Turkish Whorehouse*

Copyright © Philip Ó Ceallaigh, 2006
All rights reserved

© 2007, 2014 by Editura POLIROM, pentru traducerea în
limba română

Această carte este protejată prin copyright. Reproducerea integrală sau parțială, multiplicarea prin orice mijloace și sub orice formă, cum ar fi xeroxarea, scanarea, transpunerea în format electronic sau audio, punerea la dispoziția publică, inclusiv prin internet sau prin rețele de calculatoare, stocarea permanentă sau temporară pe dispozitive sau sisteme cu posibilitatea recuperării informațiilor, cu scop comercial sau gratuit, precum și alte fapte similare săvârșite fără permisiunea scrisă a deținătorului copyrightului reprezintă o încălcare a legislației cu privire la protecția proprietății intelectuale și se pedepsesc penal și/sau civil în conformitate cu legile în vigoare.

Pe copertă: © iStockphoto.com/iEverest

www.polirom.ro

Editura POLIROM
Iași, B-dul Carol I nr. 4; P.O. BOX 266, 700506
București, Splaiul Unirii nr. 6, bl. B3A,
sc. 1, et. 1, sector 4, 040031, O.P. 53

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României:

Ó CEALLAIGH, PHILIP

Însemnări dintr-un bordel turcesc / Philip Ó Ceallaigh;
trad. din lb. eng. de Ana-Maria Lișman. – Iași: Polirom, 2014

ISBN print: 978-973-46-4793-4

ISBN ePub: 978-973-46-4914-3

ISBN PDF: 978-973-46-4915-0

I. Lișman, Ana-Maria (trad.)

821.111(417)-32=135.1

Printed in ROMANIA

ÓC PHILIP
CEALLAIGH

Însemnări dintr-un
bordel turcesc

Traducere din limba engleză
de Ana-Maria Lişman

POLIROM
2014

Viața mea de artist

Am acoperit tulpinile copacilor și arbuștilor cu straturi protectoare de paie și frunze uscate, am făcut borduri pentru potecile de cărămizi, am tuns iarba. Noi eram vreo treizeci, iar locul era enorm. Iarba de pe terenul vast din fața clădirilor corporației trebuia tunsă în linii drepte, alternativ, astfel încât șoferii care treceau în viteză pe șoseaua din apropiere să vadă niște benzi în diferite nuanțe de verde.

Încărcam cu furca frunzele uscate în roabă când José m-a anunțat:

— *Oye, Felipe, anoche pisé mi mujer.*¹

Arăta foarte încântat de el însuși. Minunat, am zis. Și ce-i așa neobișnuit în asta?

— Stăm într-o cameră cu alți șase oameni. Nu-i chiar așa de ușor.

Eram cu toții imigranți, majoritatea ilegali. Pe José aproape că-l luaseră pe sus curenții când a trecut râul să ajungă în Statele Unite. Era cam pirpiriu. În dimineața aceea sufla un vânt rece și el dărdăia din toate mădularele. Era primăvară, dar diminețile erau încă friguroase în Virginia, mai ales la primele ore. Cu numai câteva săptămâni înainte, când veneam să luăm lopețile și

1. Azi-noapte mi-am futut nevasta. (în sp. în orig.)
(n.a.)

greblele dimineața devreme, le găseam cozile acoperite cu o pojghiță de gheață.

— *Lo hizimos muy tranquilamente.*¹

José s-a îndepărtat împingându-și roaba cu îngrășăminte, frunze uscate și paie, cu aceeași expresie de încântare pe față.

Supraveghetorul ne-a strigat la masă. Ne-am așezat în cerc pe iarbă să mâncăm.

Ieșiseră și câțiva dintre funcționarii de prin birouri, să se mai dezmoștească. Ne simțeam ciudat uitându-ne la ei în timp ce ne odihneam; acum aveau teniși albi în picioare și dădeau câteva ture rapide în jurul parcului industrial la care munciserăm noi toată dimineața ca să-i menținem armonia artificială. Era ciudat să-i vezi pe oamenii aceia mergând atât de nefiresc, în pas forțat. Păreau să se îndrepte cu pas întins spre o treabă anume, în permanență concentrați asupra țintei, incapabili să se oprească.

Era țara lor.

Supraveghetorul, Bill, mânca un sandwich, iar noi, ceilalți, aveam turte de mălai, orez și fasole. Îmi spusese că ar vrea să-l învăț spaniolă. Se angajase de curând și voia să ne fie simpatic. Uneori mă puneă să-i traduc. Buza de deasupra îi era ascunsă de o mustață pe oală, cum vezi în pozele cu Wild Bill Hickock sau generalul Custer sau oricare altul dintre criminalii ăștia care vânau indieni. Deși n-avea, probabil, mai mult de treizeci de ani, îi cam atârna pielea pe față și era plin de riduri. Avea ochii albaștri, cu marginile pleoapelor inferioare înroșite. De la droguri, îmi povestise el odată. În tinerețe nu-i stătea capul decât la distracție.

În orice caz, acum toate astea erau istorie și, prin urmare, iată-l pe Wild Bill Hickock – după

1. Am făcut-o pe tăcute. (în sp. în orig.) (n.a.)

atâția ani demenți în care fumase marijuana, se ținuse de futaiuri, condusese beat și avusese mici probleme cu legea – supraveghind treaba muncitorilor imigranți, o chestie care probabil i se părea oarecum exotică și întrebându-mă dacă n-aș putea cumva să-l învăț spaniolă.

Desigur, i-am zis că puteam, dar până la urmă povestea asta a rămas la stadiul de discuție. N-aveam parte de cine știe ce mediu academic și studiile interculturale nu se bucurau de succes. Asta și din cauză că angajatorul nostru ne-a tras tuturor clapa. Ceva mai încolo.

Dacă știai engleză și aveai carnet de șofer, te făceau supraveghetor și câștigai cu 1.75\$ în plus pe oră. Eu n-aveam carnet.

Eddy mă dusesse în DC într-o după-amiază. Ne dăduseră liber și puteam să dau testul. Eddy arăta de 17 ani, dar era cu zece mai mare. Avea o mustață mică și subțire. Toți își lăsau mustața, care cum se nimerea, indiferent cât de prost arătau. Dacă n-aveai păr pe față, însemna că ești indian. Era o problemă de rasă. O mustață deasă însemna coaie mari și sânge de cuceritor.

Centrul de testare consta din câteva barăci prefabricate trântite într-o parcare. Funcționarii erau toți niște înfumurați. Strămoșii lor fuseseră aduși din Africa în lanțuri, în calele vapoarelor, și acum ei erau angajați să stea la birou ca funcționari publici ai Districtului Columbia, iar asta nu prea le convenea. O femeie aspră cu o mapă în brațe stătea lângă mine în mașină. Făcea asta de câțiva ani de zile, dar ei i se părea că trecuseră secole. Plictisită sau nu, arăta bine. Mi-a spus să pornesc mașina. M-am uitat la picioarele ei în timp ce trăgeam frâna de mână și băgam în viteză și am luat-o din loc, alunecând ușor. Aveam zece ani de condus în spate.

Nici măcar nu ieșiserăm din parcare, când a tras frâna de mână și a oprit brusc mașina.

— Ai picat testul.

Trecusem de un indicator de cedare a trecerii, plasat într-un loc unde n-avea ce căuta, cu câțiva metri înainte de colțul străzii. Ar fi trebuit să mă opresc acolo și să mă uit în stânga și în dreapta de parcă aș fi vrut să-mi dezmoțesc gâtul. Așa scria la lege.

Deci n-aveam să mă fac supraveghetor. N-aveam să primesc o mărire de salariu, și ea putea acum să se ducă liniștită să-și ia o cafea.

A intrat înapoi în baraca din prefabricate, cu emisferele dosului ei intolerant bătăindu-se într-o parte și în alta în pantalonii largi, în timp ce se îndepărta, fericită cum numai oamenii supărați pe lume pot fi. Eddy și cu mine ne-am întors la muncă. Am luat-o prin cartierele deprimante de negri din sud-estul DC-ului. Erau semne de cedare a trecerii peste tot. Parcă până atunci fuseseră invizibile; acum dădeam peste ele la tot pasul.

— *Hija de puta*, spuse Eddy.

— Mda...

Asta era America. Cam pe atunci am început să am sentimentul că tot ce aș fi încercat să fac aici era sortit eșecului.

Viața mi s-a făcut un pic mai bună câteva luni mai târziu când, în cele din urmă, am reușit să trec de semnul cu „Cedează trecerea” și m-au făcut supraveghetor. Aveam camioneta mea și o echipă de muncitori și conduceam de colo-colo, între substațiile de distribuție a electricității din nordul Virginiei. De obicei tăiam iarba, cu niște mașini de tuns enorme. Și întotdeauna mașina era cea care făcea ce voia cu tine, te smucea înainte mai repede decât ai fi vrut să mergi. N-o lua la goană, dar nici nu puteai spune că ieșise

la plimbare. Vitezele se schimbau din ghidon. Aveam în cap o imagine de desen animat, cu un bărbat numai pielea și osul, în poziție orizontală și ținându-se strâns cu mâinile de ghidonul uneia dintre mașinile astea de tuns iarba, în timp ce zbură deasupra pământului, cu dinții dezgoliți într-un rânjet comic și totodată disperat.

Iar noaptea, în somn, îți strângeai pumnii ca un clește. Eu aveam mâini mici. Mă trezeam cu degetele amorțite, nu puteam nici să apuc periuța de dinți.

Ceasul suna la 4:45 dimineața. Era întuneric și nu-ți doreai decât să mai dormi puțin. Așa că îți începeai ziua cu acest mic act de violență împotriva corpului tău obosit. Te sforțai să te scoli, să-ți strecuri corpul țepăn în uniformă, pantaloni bej și tricou verde, peste care venea un hanorac verde cu emblema companiei. Și o luai în jos pe scări, prin casa cufundată în întuneric, unde ceilalți încă mai aveau voie să doarmă pentru alte câteva ore. Îmi luam micul dejun și-mi pregăteam mâncarea pentru prânz, apoi, pe la 5:20, venea Eddy să mă ia.

Eram vreo 12 cei cărora Eddy ne asigura transportul, într-un microbuz vechi, și ne cerea câțiva dolari pe zi pentru asta. Dacă aveai noroc, puteai să stai pe roata de rezervă. Nimeni nu prea avea nimic de zis la ora aia. Mergeam înspre centrul orașului, prin cartierul afaceriștilor, pustiu, și peste podul care lega DC-ul de Virginia. De acolo se vedea Lincoln Memorial, puternic luminat în zorii zilei, când ieșeam noi din oraș. Abraham stătea acolo singur, pe tronul lui de piatră, pe când abia se crăpa de ziuă, contemplând libertatea, spiritul de sacrificiu și alte câteva lucruri pentru care America era măreață. Ne lua aproximativ o oră să ajungem la companie. Birourile clădirii

erau ca niște barăci de lemn prefabricate. Cum de obicei n-aveam timp, funcționam cu o precizie de ceasornic și, imediat cum trăgeam pe dreapta, mă îndreptam spre propriul meu tron. Mă simțeam foarte bine acolo. Era curat și liniștit, locul perfect pentru acei funcționari de birou care nu urmau să vină decât peste vreo două ore și, câteva minute mai târziu, ieșeam un pic mai luminos și mai cu suflet, pregătit să-mi încep ziua de muncă.

Se formau grupele de lucru, câte un supraveghetor și o echipă la fiecare mașină, și ne încărcam camionetele cu roabe, lopeți, greble, furci și tot ce ne mai trebuia. Pe la 7 o porneam spre locul unde trebuia să muncim în ziua respectivă, care era la o jumătate de oră distanță, uneori o oră sau mai mult.

Dar întâi ne opream să luăm mâncare de la El Chino's, o benzinărie.

Toate benzinăriile astea aveau *fast food*-uri – cartofi prăjiți și sendvișuri și pizza, făcute undeva într-o fabrică, întotdeauna cu un gust suspect, întotdeauna pline de grăsime și foarte tentante – sau cafea și gogoși. Și, dacă erai destul de tâmpit, găseai și fasole *burrito* ambalată în plastic, cu cincizeci de ingrediente care expirau peste luni de zile, pe care puteai s-o desfaci și s-o pui la microunde, ca să te faci apoi să tragi niște bășini care puteau de parc-ai fi avut în cur un cimitir întreg. Dar trecea ceva timp între micul dejun și prânz și totul era așa de tentant. La El Chino's aveau întotdeauna cartofi prăjiți dintr-aceia plini de grăsime și foarte condimentați, sendvișuri calde cu *bacon*, de care trăgeai cu dinții și se întindea și ouă răscoapte. Iar El Chino probabil că se trezea la fel de devreme ca noi, amărâtul. Probabil că atunci când era copil, în orașul lui de baștină din Asia, se uita la taică-su cum spăla

Top 10+

POLIROM

Însemnări dintr-un bordel turcesc este o colecție de 19 povestiri ce i-a adus autorului ei premiul Rooney pentru Literatură Irlandeză, Glen Dimplex New Writers Award și elogiile criticilor britanici și americani, care nu s-au sfiit, totuși, să se recunoască puțin depășiți de lumea imaginată de Philip Ó Ceallaigh. Și asta pentru că realitatea pe care o descriu cele mai multe dintre povestirile sale este perioada tulbure a tranziției de la nicăieri spre nicăieri în care pare să se fi împotmolit România postcomunistă. Microuniversul cartierelor periferice cu blocuri cenușii, apartamente înghesuite, robinete care curg și acoperișuri desfundate, lumea satelor încremenite într-un Ev Mediu prelungit, a imigranților ilegali din Statele Unite și a prostituatelor ex-sovietice care fac carieră pe malul Mediteranei. Un loc cu oameni singuri care se întâlnesc și se despart, se caută și fug de ei înșiși, descris onest, simplu, fără false pudori și fără iluzii, dar fermecător prin micile lui detalii și, în fond, cea mai bună dintre lumile posibile, pentru simplul fapt că este singura pe care o avem.

EDITURA POLIROM

ISBN 978-973-46-4793-4

9 789734 647934

www.polirom.ro

Carte publicată și în ediție digitală